

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19P/20/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5719200391
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2019:5719200391.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: P. W., G.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov: matka J. E., G.. XX.XX.XXXX, bytom A. XXXX/X, M. a otec Ľ. W., G.. XX.XX.XXXX, bytom M., t.č. Ú.A. G. Z. E. U. A., V. X, O. XX, P. v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Návrh otca na zníženie výživného na maloletého P., G.. XX.XX.XXXX v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným Okresnému súdu Martin dňa 28.01.2019 sa otec maloletého domáhal zníženia výživného na sumu 30 eur mesačne. V návrhu uviedol, že aktuálne sa nachádza v Ú. Q. Ú. Ž., nie je pracovne zaradený, nemá žiadne finančné prostriedky, je nemajetný. Má len dlhy a exekúcie, nechce aby mu to ešte viac narástlo.

2. Uznesením Okresného súdu Martin č.k. 19P/20/2019-5 zo dňa 11.02.2019 súd maloletému ustanovil kolízneho opatrovníka pre konanie Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin.

3. Matka s ak návrhu otca písomne nevyjadрила.

4. Na pojednávaní súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi tvoriacimi súdny spis - Poistka č. XXXXXXXXXXXX, výpis z bankového účtu matky, Potvrdenie o návšteve školy zo dňa 28.03.2019, Príjmový pokladničný doklad zo dňa 28.03.2019, Príjmový pokladničný doklad zo dňa 27.03.2019, Zmluva o poskytnutí úveru na bývanie reg.č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX, Platobný doklad SIPO II, Predpísané a uhradené zálohy za obdobie 01 - 12 /2018, Splátkový kalendár zo dňa 15.03.2018, potvrdenie spoločnosti E. L., Q..A.. zo dňa 27.03.2019; pripojeným spisom Okresného súdu Martin sp.zn. 22P/233/2009 + 21P/59/2014 a zistil nasledovné.

5. Matka na pojednávaní navrhovala návrh otca v celom rozsahu zamietnuť. Otec mal problém s platením výživného vždy, aj keď bol na slobode. Maloletý mal v čase, keď bola naposledy určená vyživovacia povinnosť 3 roky. Aktuálne je žiakom tretieho ročníka základnej školy v C.. Navštevuje výtvarný krúžok v rámci školy, ktorý sa platí 15 eur polročne a tanečný krúžok, ktorý sa platí 70 eur štvrťročne. Náklady maloletému vznikajú s cestovným do školy 15 -20 eur mesačne a stravou v školskej jedálni 25 - 30 eur mesačne. Maloletý je zdravý, nemá žiadne zvýšené výdavky so zdravotným stavom. Ďalšie náklady mu vznikajú so stravou v domácnosti, oblečením, obuvou a mimoškolskými aktivitami Ona je od roku

2018 vlastníčkou trojizbového bytu, na ktorý spláca hypotéku so splátkou 234 eur mesačne, nájom 200 eur, plyn + električka 40 eur mesačne. Žije v spoločnej domácnosti aj s priateľom, ktorý sa podieľa na nákladoch spojených s domácnosťou. Naďalej pracuje u toho istého zamestnávateľa, jej príjem je okolo 700 eur mesačne. Maloletému naďalej platí poisťku 20 eur mesačne.

6. Kolízny opatrovník navrhol návrh otca zamietnuť. Matka zabezpečuje riadne všetky potreby maloletého, otec si dlhodobu svoju vyživovaciu povinnosť neplní, o maloletého sa nezaujíma. Matka sa snaží v rámci svojich možností a aj v rámci nadčasov zabezpečiť pre nich dostatočný príjem. Nepoberá náhradné výživné, takže znáša sama náklady spojené so starostlivosťou o maloletého.

7. Z listín tvoriacich súdny spis vyplýva, že:

- maloletý je postený v spoločnosti Q. Ž. O., so začiatkom poistenia 01.04.2014 s výškou poisťného 20,48 eura mesačne (Poisťka č. XXXXXXXXXXX),
- maloletý sa pravidelne zúčastňuje letného tábora, za ktorý bola v roku 2017 zaplatená suma 158 eur, za rok 2018 suma 148 eur (výpis z bankového účtu matky),
- matka maloletému hradí obedy v školskej jedálni za 12/2018 vo výške 21,96 eura, 1/2019 - 23,18 eura, 2/2019 - 19,52 eura, 3/2019 - 21,96 eura (výpis z bankového účtu matky),
- maloletý je žiakom Základnej školy v C. G. E., riadne si plní povinnú školskú dochádzku (Potvrdenie o návšteve školy zo dňa 28.03.2019),
- matka spláca hypotekárny úver, ktorý jej bol poskytnutý vo výške 63 900 eura (Zmluva o poskytnutí úveru na bývanie reg.č. XXX/XXXXXXXX/XX-XXX/XXX) s výškou mesačnej splátky 233,96 eura (výpis z bankového účtu matky),
- poplatok za výtvarný odbor + príspevok na pomôcky pre maloletého bol uhradený dňa 28.03.2018 vo výške 15 eur (Príjmový pokladničný doklad zo dňa 28.03.2019) a členský poplatok za tanečný krúžok bol uhradený dňa 27.03.2019 vo výške 70 eur (Príjmový pokladničný doklad zo dňa 27.03.2019),
- mesačné náklady matky na domácnosť sú: električka - záloha 23,50 eura + plyn záloha 9 eur (Platobný doklad SIPO II), platby spojené s užívaním bytu vo výške 200 eur (Predpísané a uhradené zálohy za obdobie 01 - 12 /2018), televízia + internet 27,90 eur (Splátkový kalendár zo dňa 15.03.2018),
- čistý priemerný mesačný príjem matky za obdobie od 1/2018 - 2/2019 je 786,86 eura (potvrdenie spoločnosti E. L., Q..A.. zo dňa 27.03.2019).

8. Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 22P/233/2009-28 zo dňa 01.02.2010 bolo naposledy upravovaná výška vyživovacej povinnosti otca voči maloletému a to na sumu 70 eur mesačne. Naposledy súd rozhodoval o výške výživného Rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 21P/59/2014-42 zo dňa 20.05.2014, kedy súd návrh otca na zníženie výživného zamietol.

9. Podľa § 28 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa.

10. Podľa § 24 ods. 3 a 4 ZR, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahraďiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosť o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

11. Podľa § 62 ZR

- ods. 1, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- ods. 2, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
- ods. 3, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepĺnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

- ods. 4, pri určení rozsahu vyživ. povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, pri skúmaní schopností, možností a maj. pomerov povinného rodiča súd prihliadne aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

- ods. 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 63 ods. 3 ZR, ak to majetkové pomery povinného rodiča dovoľujú, za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. V takom prípade súd uvedie pri určení výživného sumu výživného, ktorá je určená na tvorbu úspor, a uloží povinnému rodičovi, aby túto sumu poukazoval na osobitný účet maloletého dieťaťa, ktorý v prospech neho zriadi rodič, ktorému bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Na nakladanie s prostriedkami na účte maloletého dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

13. Podľa § 75 odsek 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 76 ods. 1 ZR, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

15. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

16. Podľa § 78 ods. 3 ZR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

17. Porovnaním okolností dôležitých pre stanovenie výšky výživného v čase skoršieho rozhodovania v februári 2010 s okolnosťami v čase súčasného rozhodovania v máji 2019 mal súd preukázané, že v priebehu času za 9 rokov a 3 mesiace došlo k takým zmenám, ktoré absolútne vylučujú prijať záver o znížení vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa. Ide o zmeny, ktoré sa výraznejším a závažnejším spôsobom prejavili najmä v pomeroch maloletého dieťaťa a to nielen na krátky čas. Maloletý v čase posledného rozhodnutia o výške výživného navštevoval materskú škôlku, mal 3 roky 6 mesiacov. Aktuálne je maloletý žiakom šiesteho ročníka základnej školy, má 12 rokov 9 mesiacov. Začiatok plnenia povinnej školskej dochádzky ako aj prechod z prvého na druhý stupeň základnej školy možno považovať za podstatnú zmenu pomerov spojenú s pribudnutím nákladov na školské potreby, pomôcky, aktivity, stravovanie a školský klub. Matka preukázala, že jej vznikajú výdavky s návštevou školského zariadenia, stravovaním sa v školskej jedálni, s mimoškolskými aktivitami maloletého. Nad rámec týchto výdavkov jej vznikajú veku maloletého primerané výdavky na stravu, ošatenie, obuv, bývanie, zdravotný stav. Súd zdôrazňuje, že otec si dlhodobo neplní svoju vyživovaciu povinnosť, matka nie je poberateľkou náhradného výživného. Sama (s pomocou partnera) zabezpečuje finančnú ako aj osobnú starostlivosť o maloletého. Výdavky maloletého sa od posledného určenia výživného podstatne zvýšili. Skutočnosť, že otec je vo výkone trestu odňatia slobody a jej vplyv na určenú výšku vyživovacej povinnosti bola preskúmaná už v konaní vedenom na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 21P/59/2014, v rámci ktorého súd návrh otca zamietol. S argumentáciou otca, že je pracovne nezaradený, nemá finančné prostriedky, je nemajetný, má exekúcie a dlhy sa súd nestotožňuje a je potrebné dodať, že ani keď nebol vo VTOS výživné riadne neplatil aj napriek tomu, že bol zamestnaný, nakoľko to bol dôvod, pre ktorý sa v tom čase nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Otec sa do tejto situácie dostal sám svojím spôsobom života, čím ohrozil práva a právom chránené záujmy svojho maloletého dieťaťa. Súd otcovi pripomína, že vyživovacia povinnosť voči maloletému dieťaťu má prednostný charakter a on ako povinný rodič nemôže celú osobnú ako aj finančnú starostlivosť presúvať na matku, ktorá sa o maloletého stará sama.

18. Súd tak isto svoje rozhodnutie opiera aj o Nález ÚS ČR sp. zn. IV. ÚS 1181/07, podľa ktorého, ak rodič svojim úmyselným konaním, pre ktoré bol na neho uvalená väzba a pre ktoré bol následne odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody zbavil objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu, nemožné túto skutočnosť pričítať na ťarchu tohto dieťaťa, ktoré podľa článku 32 ods. 4 Listiny základných ľudských práv a slobôd má základne právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť⁴⁴. Opačný výklad vedie k absurdným dôsledkom úmyselnej trestnej činnosti povinného

rodiča, by bolo zbavenie sa vyživovacej povinnosti voči maloletému a jej takmer úplné prenesenie (s výnimkou zákonnej minimálnej vyživovacej povinnosti uvedenej v § 62 ods.3 Zákona o rodine), na druhého rodiča vedúceho riadny život. Zhodnotiac vykonané dokazovanie jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dospel súd záveru že návrh otca na zníženie výživného nie je dôvodný a preto ho v celom rozsahu zamietol.

19. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

20. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko zákon neustanovuje inak.

21. Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a daní právneho poučenia sa matka a kolízny opatrovník vzdali práva podať voči nemu odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, na Okresnom súde Martin, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie urobil.

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 122 CMP, ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.